

Bilten

- * Uvod
- * Opšte aktivnosti
- * Procena potreba za obukama
- * Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)
- * Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Oktober 2020

Uvod

Podizanje profesionalnih kapaciteta sudija i tužilaca uključujući i ostale pravne stručnjake je nastavljeno i u oktobru u skladu sa merama i kriterijumima određenim za zaštitu i sprečavanje pandemije COVID-19. Sve aktivnosti obuka su ostvarene putem platforme Zoom i El-learning za učenje na daljinu.

Obuke su bile fokusirane samo na kontinuiranim obukama za sudije i tužioce na dužnosti kao i za sudsko i tužilačko administrativno osoblje pošto Program Početnih obuka je u pripremi za novu generaciju sudija i tužilaca koji čekaju na dekretovanje.

Putem ovog biltena u nastavku se ogledaju sastanci sa međunarodne saradnje, sa donatorima i projektima u cilju razvoja i sprovođenja zajedničkih aktivnosti, aktivnosti u korist procene potreba za obukom i izrada programa obuke za 2021. godinu, kao i aktivnosti koje sprovodi Program kontinuiranih obuka određenih u skladu sa temom obuke, trajanjem i njenim korisnicima.

Osim gore navedenih aktivnosti, bilten sadrži i obaveštenje o razvojjima što se tiče obuka ostvarenih putem platforme učenja na daljinu u toku oktobra.

Opšte aktivnosti

Saradnja sa institucijama pravosudnog sistema i međunarodnim partnerima

Tokom oktobra nastavljena je podrška, saradnja i koordinacija sa donatorima. U cilju koordinacije projekata održani su zajednički sastanci sa predstavnicima SE i UNDP-a, koji nastavljaju da podržavaju pravosudne institucije u borbi protiv korupcije, zatim su održani sastanci sa predstavnicima drugih projekata, radionice, konferencije i druge aktivnosti kao što sledi:

AP u saradnji sa GIZ-om i Apelacionim sudom, na svečanoj ceremoniji objavili su Priručnik postupka u upravnom sporu, koji se finansira i podržava od strane projekta za pravnu reformu na Kosovu.

AP je nastavila saradnju sa projektom ambasade Ujedinjenog Kraljevstva za jačanje pravosudnog sistema na Kosovu, u kom slučaju je održana dvodnevna radionica za sudije i tužioce koji učestvuju u programu praćenja koji podržava i finansira projekat. Pored radionice u susretu sa g. Jason Antley, je postignuta dalja saradnja sa fokusom na razvoj i ažuriranje modula za obuku u rukovanju predmetima i savladavanje mekih veština. Na zahtev g. Jason Antly, AP je dostavila nekoliko verzija dotičnih modula za obuku kao izvor informacija za projektni tim.

Pored toga, tokom ovog meseca AP je dočekala na sastanku sudiju gđu Langarte iz Francuske, koja je takođe oficir za vezu u Francuskoj ambasadi u Beogradu, i oficir za vezu Francuske ambasade u Prištini, gđa Cecili. Tokom sastanka razgovarano je o unapređenju saradnje između AP i Francuske škole za sudije i tužioce, i o produženju Sporazuma o saradnji između dve institucije, i primeni programa razmene.

AP je takođe dočekala na sastanku predstavnik projekta Evropske Unije/Kosovskog sektora za pravosuđe, gde se razgovaralo o početku projekta i istovremeno mogućnosti međunarodnog i

lokalnog savetnika u kontinuiranoj pomoći tokom narednih 40 meseci.

Na osnovu sporazuma o saradnji sa Posredničkom Komorom Kosova, razgovarano je o zahtevu ove institucije za procenu potreba za obukom. PKK je u zahtevu za obuku za 2021. predstavila ukupno 13 tema potrebnih za obuku.

AP je na zahtev predstavnika projekta Međunarodne organizacije rada, u borbi protiv učešća dece u teškim oblicima prisilnog rada, održala sastanak na kome se razgovaralo o razvoju modula za obuku sudija i tužilaca Republike Kosovo.

AP i OEBS tokom ovog meseca održali su radni sastanak u vezi sa podrškom u izradi i razvoju modula za obuku sudija, tužilaca i policijskih službenika u zaštiti prava deteta tokom intervjuisanja. Takođe su sprovedi ceremoniju dodele sertifikata za obuku za trenere za učesnike u ovom programu obuke.

AP na poziv Zajedničkog programa Evropske Unije i Saveta Evrope “Horizontalni instrument za Zapadni Balkan i Tursku 2019–2022”, i projekat “Sloboda izražavanja i sloboda medija u Jugoistočnoj Evropi (JUFREX)”- SE, je učestvovala na regionalnoj konferenciji, na kojoj su učestvovali treneri sertifikovani od strane JUFREX-a, među njima i pravosudni treneri sa Akademije Pravde.

AP je na poziv MIP i dijaspore učestvovala na virtuelnom sastanku Kosovo – Savet Evrope, gde se razgovaralo o dostignućima projekata SE u podršci Kosovskim institucijama i potrebi za daljom pomoći.

AP je u saradnji sa USAID projektom komercijalne pravde, nastavila diskusiju u vezi sa formiranjem komisije AP za ocenu kandidata u programu obuke za trenere (TT). Nakon toga, osnovana je komisija koja se sastojala od 4 člana iz AP i 1 međunarodnog člana angažovanog na projektu.

AP je nastavila sa redovnim nedeljnim sastancima sa g. Dragomirom Yordanov, predstavnik EU / EUKOJUST projekta za izgradnju kapaciteta AP. Na sastancima se razgovaralo o izazovima AP i podršci projekta, za plan rada koji se izrađuje od strane projekta i potrebe i prioritete AP u ovom planu, inicijativa AP za razvoj i izradu okvirnog programa obuke, ciljevi, vizije i program obuke. AP je na zahtev projekta dodelila kancelariju za potrebe projektnog osoblja.

Na poziv projekta "Sedmi regionalni forum o vladavini prava za jugoistočnu Evropu", AP je učestvovala u dvodnevnoj radionici koja je sprovedena praktično uz učešće svih Balkanskih zemalja. Na radionici su sudije Evropskog suda za ljudska prava, uključujući i njegovog predsednika, raspravljale o praksi i restriktivnim merama koje su vlade preduzimale u borbi protiv

pandemije Covid-19. Sudije ESLJP izneli su stavove o zakonitosti mera u skladu sa EKLJP.

AP i Nevladina organizacija INJECT Kosovo, potpisali su sporazum o saradnji za sprovođenje obuka iz oblasti imovinskih prava žena, nasleđivanja i podele zajedničke imovine. Očekuje se da će projekat pod dotičnom pomoći angažovati međunarodne stručnjake koji će pružiti obuku u AP.

AP je održala sastanak sa predstavnicima projekta "Podrška EU jačanju sistema intelektualne svojine na Kosovu", gde se razgovaralo o potrebi obuke u ovoj oblasti i ažuriranju modula obuke koji se nalazi na platformi za E-učenje.

Saradnja između AP i OPDAT-a nastavljena je i dalje, u kom slučaju je održan zajednički sastanak u vezi sa koordinacijom aktivnosti obuke sa drugim projektima. AP je obavestena o koordinacionom sastanku održanom između OPDAT i EU projekta EUKOJUST. Takođe je potrebno održati koordinacioni sastanak između AP, OPDAT-a i EKOJUST-a, koji se očekuje u budućnosti.

Sastanak sa predstavnicima Programa Sektora Pravde Evropske Unije Kosova "EUKOJUST"

Dana 08 oktobra 2020, Izvršni Direktor, Enver Fejzullahu, primio je na sastanku g. Volkmar Theobald, Vođa projektnog tima, g. Cristian Nicoara, Dugogodišnji stručnjak za krivično gonjenje i pravosuđe i g. Dragomir Yordanov, Dugogodišnji stručnjak za obuku i izgradnju kapaciteta iz programa EU-a za pravosuđe na Kosovu „EUKOJUST“.

Direktor Fejzullahu im se u početku zahvalio na podršci pruženoj Akademiji i informisao ih o dosadašnjim dostignućima i izazovima, pregledao procese i potrebe za promenama i izrazio spremnost za produbljivanje saradnje u oblastima od zajedničkog međuinstitucionalnog in-

teresa. za jačanje vladavine zakona na Kosovu.

Predstavnici ovog projekta g. Teobald, g. Nicoara i g. Jordanov, obavestili su Direktora AP-a o primeni projekta o primeni projekta od kojeg će pružiti maksimalnu korist svim akterima na Kosovu, načinu delovanja za naredne tri godine implementacije projekta i još jednom potvrdili da će imati koordinacija u napretku aktivnosti usmerenih na dalju reformu pravosudnog sistema Kosova u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima.

Regionalna onlajn konferencija za JUFREX sertifikovane trenere među sudijama, tužiocima i advokatima Sloboda izražavanja: Trenutni (noviji) događaji

---

Akademija Pravde 8 oktobra 2020 učestvovala je na Regionalnoj onlajn konferenciji za trenere sertifikovane od strane projekta JUFREX - Kosovo koji su sudije, tužioci i advokati - sa glavnom temom: Sloboda izražavanja - najnovija dostignuća. Ova konferencija je organizovana na regionalnom nivou u kojoj su učestvovali treneri sertifikovani od strane JUFREX-a, među njima i pravosudni treneri sa Akademije Pravde. Ova konferencija se organizuje kroz i u okviru zajedničkog programa Evropske Unije i Saveta Evrope „Horizontalni instrument za zapadni Balkan i Tursku 2019–2022“, kao i njen projekat „Sloboda izražavanja i sloboda medija u Jugoistočnoj Evropi“. (JUFREX) “- Savet Evrope.

Ova konferencija imala je za cilj unapređenje nivoa znanja i veština ove postojeće grupe sertifikovanih trenera za slobodu izražavanja. Tokom ove konferencije razgovaralo se o aktuelnim alatima za obuku koje je razvio JUFREX, Priručniku za slobodu izražavanja za trenere, mrežnim kursevima obrazovanja o pravima za pravnike (HELP) na temu slobode izražavanja i bezbednosti novinara, i na kraju, ali ne najmanje važno, nedavni događaji u praksi Evropskog Suda za Ljudska Prava o slobodi izražavanja.

Povodom ove konferencije obrađene su sledeće teme: Sloboda Izražavanja i Sloboda Medija u Jugoistočnoj Evropi-JUFREX-2 - Fokus, planovi i očekivani rezultati - ažurirani i novi alati razvijeni u okviru JUFREX-a, HELP online kurseva o bezbednosti i zaštiti novinara, nedavni događaji u sudskoj praksi ESLJP o slobodi izražavanja. Sve je to praćeno studijom slučaja koju su naširoko razotkrili svi učesnici konferencije.

Na ovoj konferenciji od početka je naglašeno da je sloboda izražavanja, zagarantovana članom 10. Evropske Konvencije o Ljudskim Pravima, od suštinskog značaja za pravilno funkcionisanje demokratskih društava. Ova sloboda izražavanja obezbeđuje, između ostalog, da se rasprave o pitanjima od javnog interesa mogu odvijati bez neprimerenog mešanja i da pripadnici medija svoj posao mogu obavljati u sigurnom i pluralističkom okruženju.

Dalje je naglašeno mišljenje da zaštita slobode izražavanja uglavnom zavisi od rada pravnih stručnjaka. Stoga je neophodno da pravni stručnjaci budu dobro obučeni za evropske standarde u pogledu zaštite slobode izražavanja. Da bi postigli ovaj cilj, Sloboda Izražavanja i Sloboda Medija u Jugoistočnoj Evropi (JUFREX) oslanjaju se na JUFREX trenere, grupu sudija, tužilaca i advokata iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Severne Makedonije i Srbije, koji su prethodno bili obučeni za slobodu izražavanja i slobodu medija, kako bi se pripremili za obuku ostalih kolega u regionu o toj temi.

U raspravi je istaknuto da s obzirom na neviđenu pandemiju Covid-19, nastavak sertifikacije trenera postaje još važniji. Pored postojećih izazova slobodi izražavanja, kriza Covid-19 čini članove medija posebno ranjivim. Kao što se vidi u raznim okolnostima, nije retkost da se kriza koristi kao izgovor za ograničavanje slobode izražavanja i informisanja ili nezavisnosti medija.

Na kraju je zaključeno da za Savet Evrope ostaje prioritet da nastavi planirane aktivnosti obuke i da obezbedi sredstva za pravne stručnjake i službenike za sprovođenje zakona koja su neophodna za očuvanje slobode izražavanja i slobode medija na nacionalnom i regionalnom nivou. Da bi se osigurala sigurnost svih, ovaj događaj se odvijao u mešovitom formatu, kombinujući fizičko prisustvo i onlajn trening. Ovo predstavlja jedinstvenu priliku za preispitivanje ovih događaja bez ugrožavanja njihove

svrhe ili kvaliteta.

U poslednjem delu obrađena je vrlo korisna studija slučaja u čijoj obradi su svi učesnici sveobuhvatno učestvovali preko predstavnika delegacija iz svih zemalja učesnica. Ovaj slučaj i rasprava nakon njega zaključeni su zaključcima g. Dirk Voorhoof i g. Peter Noorlander, ekspert Saveta Evrope i sa završnim govorom gđe. Martina Silvestri, Menadžerka Programa Saveta Evrope.

Ceremonija sertifikovanja tužilaca za obuku Napredna Izrada Optužnica

---

15 Oktobra 2020, Akademija Pravde u saradnji sa OEBS-om, overila je 14 tužilaca koji su uspešno završili Obuku za Trenere na temu: „Napredna Izrada Optužnica“ koja je razvijena od dt. 31 Avgusta 2020 do 04 Septembra 2020.

Tokom ceremonije Izvršni Direktor Akademije Pravde g.Enver Fejzullahu, zahvalio se OEBS-ovom projektu na kontinuiranoj podršci koja se pruža Akademiji i visoko je cenio doprinos lokalnih i međunarodnih trenera u razvoju obuke. Ocenjeno je da su ciljevi obuke ispunjeni tako

što su tužioci koji služe kao treneri na Akademiji stekli dodatna znanja o optužnicama uopšte, bitnim elementima optužnice, umetnosti pisanja, ulozi i odgovornostima trenera, principima učenja itd. .

Cela ceremonija se odvijala poštujući mere bezbednosti koje su postavili Ministarstvo Zdravlja i Nacionalni Institut za Javno Zdravlje.

Memorandum o Saradnji između Akademije Pravde i Initiative for Justice and Equality (INJECT)

Dana 19 Oktobra 2020, Akademija Pravde i Initiative for Justice and Equality (INJECT) pot-

pisali su Memorandum o Saradnji nakon sporazuma o saradnji koje Akademija sprovodi sa drugim projektima.

Svrha Memoranduma bila je organizovanje obuka za sudije i tužioce u povećanju njihovih profesionalnih kapaciteta u oblasti ženskih prava i njihovog pristupa pravdi, njihovom pravu na imovinu, nasilju nad ženama, ekonomskom nasilju itd.

Ovim memorandumom strane su se obavezale da će međusobno pomagati u razvoju obuke, kako tehničke tako i profesionalne, u razmeni informacija i najboljih praksi kako bi se ispunili ciljevi obuke i njihov efekat. direktno na sudije i tužioce.

Procena potreba za obukama

Prikupljanje i prerada podataka putem mehanizama za procenu potreba obuka

---

Prikupljanje i prerada podataka iz različitih izvora za procenu potreba obuka je nastavljeno i u toku oktobra. Akademija Pravde je nastavila da se trudi kako bi iscrpila sve mogućnosti i obuhvatanje sudija i tužilaca u ovom procesu.

Osim sastanaka sa sudijama i tužiocima, Akademija Pravde je i putem donesaka od strane njenih korisnika primila dodatne predloge koji su integrisani u nacrtu programse šeme.

U primljenim donescima osim predloga sa relevantnim temama u građanskoj i administrativnoj oblasti koji su primljeni u toku ovog meseca je primećena potreba što se tiče metodologije sprovođenja programa. Prema predlozima Akademija Pravde treba da orijentiše program obuka putem fokusiranih okruglih stolova na praktične slučajeve kako bi se učesnici upoznali sa problematikom i sa načinom izbegavanja nedostataka u sudskoj praksi. Takođe se zahteva da na kraju svakog okruglog stola moderatori istih da pruže

pisani izveštaj u vezi diskusija održanih na okruglom stolu i zaključaka koji su doneseni. Ovi zaključci će poslužiti i sudskoj praksi ali i Akademiji kako bi adresirali iste putem programa obuka ili putem različitih publikacija.

Osim obuka za sudije i tužioce, u predlozima za obukama je potvrđena i potreba za obuke za profesionalne saradnike i pravne službenike. U nastavku, na osnovu podataka je preporučena potreba osnovnih obuka za ove kategorije, analogna sa početnim obukama za novoimeno-vane sudije i tužioce.

Akademija Pravde je uzela u obzir ove predloge prikupljajući ih i klasifikujući ih prema oblasti- ma kako bi ih dalje adresirala sa stručnjacima za izradu programa obuke pa sve do finalizacije sa Programskim Savetom i Upravnim Odborom AP -a.

Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)

Izrada modula za obuku

Pripreme za početnu obuku za sudije, za koje se očekuje da će biti uskoro imenovani, nastavljene su tokom oktobra, pošto su 22 potencijalnih kandidata za sudije prošli sve faze regrutovanja u SSK.

Stoga, je Akademija Pravde u procesu izrade modula za obuku prema sadržaju definisanom ovim programom, kao i ostalim pratećim materijalima.

U izveštajnom periodu završeni su sledeći moduli: Lične i interdisciplinarne veštine i Za-

konodavstvo i dopunske veštine. Ostali moduli su u toku.

Proces procene potreba za obukom i izrada programa obuke za nove tužioce za koje je počeo proces regrutovanja od strane TSK-a, takođe je nastavljen.

Na osnovu metodologije za procenu potreba za obukom, ovaj proces je u toku razrade predloga koji proizilaze iz mehanizama evaluacije.

Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Obuka: “Dozvola za izvršenje i postupak po prigovoru, žalbi i vanrednim pravnim lekovima u izvršnom postupku“

1. oktobra 2020. godine, Akademija Pravde je u okviru Programa Kontinuiranih Obuka sproveda obuku na temu „Dozvola izvršenja i postupci prema prigovoru, žalbi i vanrednim pravnim lekovima u izvršnom postupku“.

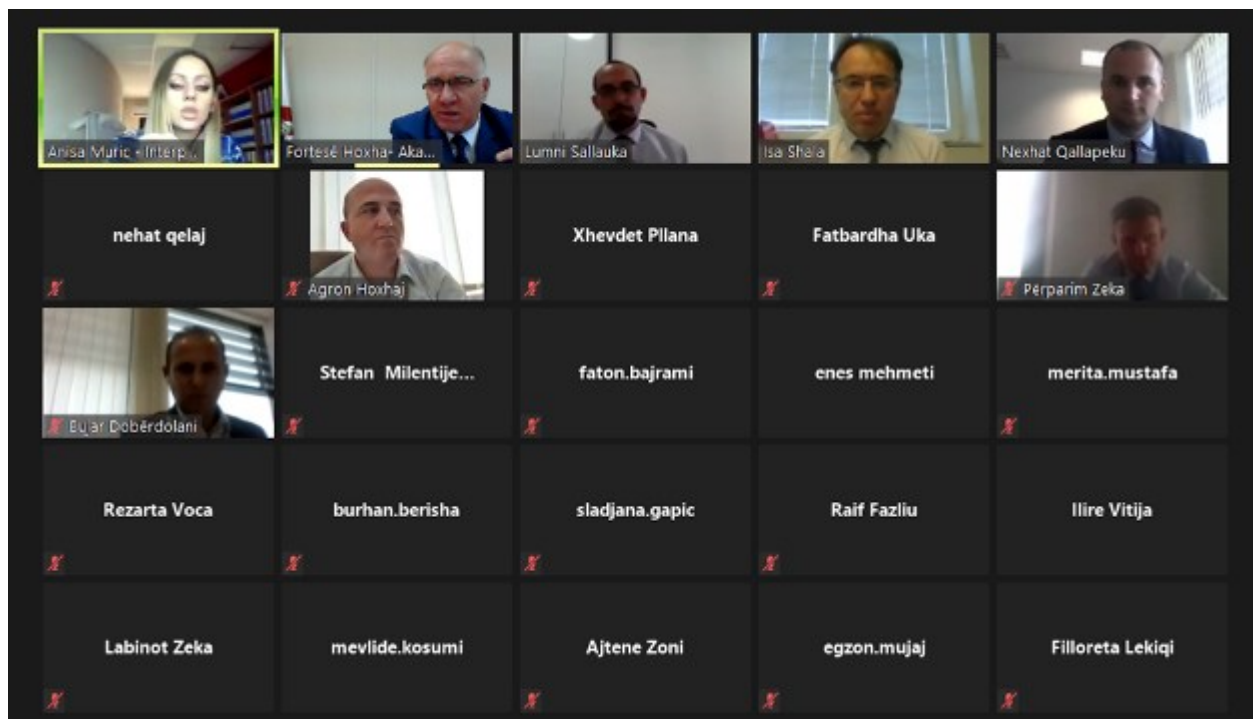
Svrha ove obuke bila je da proširi znanje učesnika u vezi sa izvršnim naslovima i postupkom prema prigovoru, žalbi i vanrednim pravnim lekovima kako bi se pravilno i zakonito sproveda izvršna procedura u svakom konkretnom slučaju.

Tokom ove obuke obrađeni su izvršni naslovi i dozvoljavanje njihovog izvršenja, uz napomenu da je izvršenje dozvoljeno u potpunosti u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku, jer to zavisi od početka, razvoja i pravnog okončanja izvršnog postupka. U nastavku su razrađeni

prigovori, žalbe i zahtevi za zaštitu zakonitosti u izvršnom postupku. Svi ovi alati su razjašnjeni kroz praktične primere koji se bave najizazovnijim pitanjima sa kojima se susreće sudska praksa.

Metodologija primenjena tokom obuke bila je kombinovana sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove obuke bili su: sudije iz Apelacionog suda Kosova i osnovnog nivoa iz svih regija, kao i tužioci sa osnovnog nivoa, državni tužioci i administrativno osoblje suda i tužilaštva.

Obuka: Sprovođenje Vodiča za kaznenu politiku

6 i 7 oktobra 2020, Akademija Pravde je u okviru Programa Kontinuirane Obuke sprovela virtuelnu obuku putem platforme ZOOM na temu „ Sprovođenje vodiča za kaznene politike“.

Svrha ove obuke bila je unapređenje profesionalnog znanja sudija, tužilaca i drugih korisnika u praktičnoj primeni smernica koje imaju za cilj objedinjavanje kaznene politike u svim sudovima.

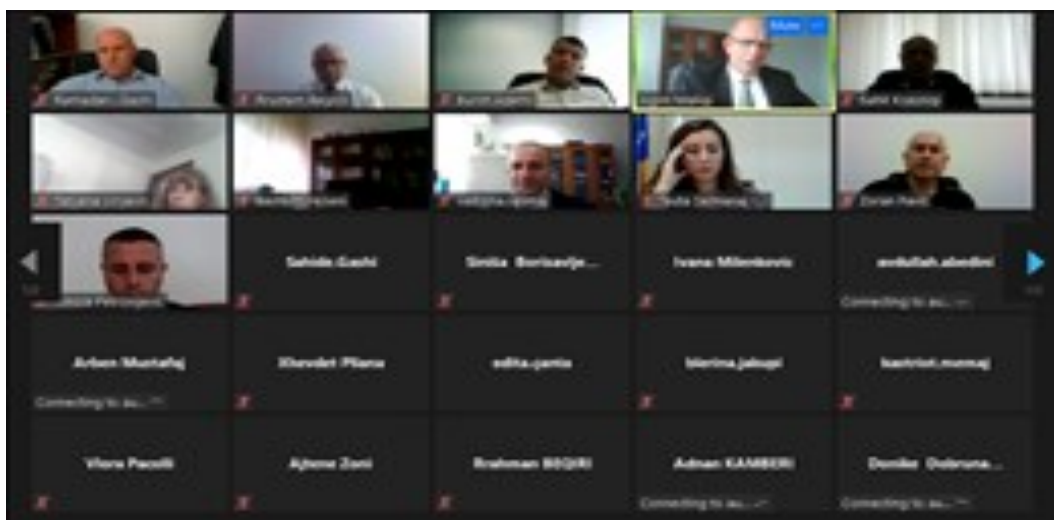
Povodom ove obuke tretiran je Vodič za kaznene politike koji ima za cilj da izrekne slične kazne počiniocima krivičnih dela iste prirode i približno istih okolnosti, a ne da bude nedosledan u presudama od jednog suda do drugog.

Tokom diskusija izražena je zabrinutost zbog slučajeva izricanja presude bez adekvatne pro-

cene okolnosti i takođe bez dovoljnog opravdanja ovih okolnosti. Zbog toga je tokom obuke pažnja posvećena olakšavajućim i otežavajućim okolnostima koje su karakteristične po tome što nisu iscrpne, pa se mogu uzeti i druge okolnosti. Tokom tretiranja ovih pitanja istaknuto je da otežavajuće okolnosti imaju tendenciju da budu konkretnije i jasnije od olakšavajućih okolnosti, i u skladu je sa prihvaćenim konceptom da okolnosti koje otežavaju kaznu moraju biti precizne, jasne i može se dokazati.

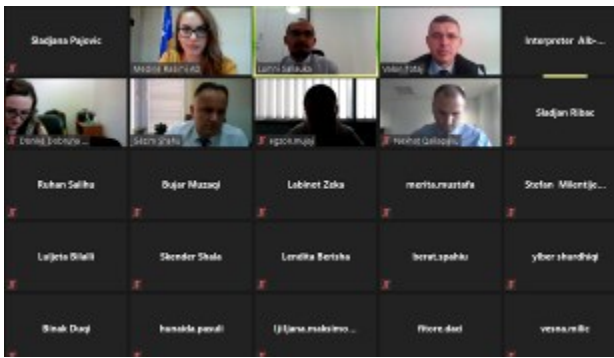
Obuka se odvijala u obliku interaktivnih diskusija, gde su učesnici imali priliku da predstavljaju izazove i poteškoće sa kojima se suočavaju u praksi.

Korisnici obuke bile su sudije, tužioci i osnovni stručni saradnici iz različitih regiona Kosova.

Obuka: Zaštita prava deteta u slučajevima razvoda i nasilja u porodici

7. i 08. oktobra 2020. godine, Akademija Pravede je organizovala obuku na temu: „Zaštita prava deteta u slučajevima razvoda i nasilja u porodici“ u okviru PKO-a. Zbog nemogućnosti da se održi klasični trening, ovaj trening je održan virtuelno putem elektronske platforme Zoom.

Svrha ove obuke bila je unapređenje znanja polaznika kako bi im se omogućilo da se upoznaju sa pravnim aspektima, bilo lokalnim ili međunarodnim, kao i sudskom praksom pružanja pomoći i zaštite deci tokom razvoja relevantnih sudskih postupaka, u slučajevima u kojim se radi o bračnim sporovima.

Prvi dan obuke obuhvatio je teme kao što su: Principi zaštite prava deteta po domaćem i međunarodnom pravu, kriterijumi zasnovani na sudu u slučajevima poveravanja dece i principi za određivanje alimentacije; Nasilje u porodici, nalog za zaštitu i sudski postupci za odlučivanje o zahtevima naloga za zaštitu; vrste mera zaštite i njihovo trajanje, izvršenje i posledice neizvršenja naloga za zaštitu.

Na obuci je naglašeno da je brak osnova porodice, a porodica osnova društva, gde se u

braku ostvaruju interesi društva, stoga je društvo dužno da uz pravne i ostale instrumente stvori neophodne uslove za skladan brak.

Dalje je naglašeno da iz istraživanja i proučavanja uticaja razvoda na decu proizilazi da tokom postupka razvoda roditelji često utiču i manipulišu decom. Okolnost uticaja i manipulisanja dece od strane roditelja potvrđuju zaposleni u Centrima za socijalni rad, kao što su: sociolozi, pedagozi, psiholozi, nastavnici, ali i sudije koje vode slučajeve bračno-porodičnih sporova.

Takođe je naglašeno da je odredbom člana 138. ZPK-a predviđeno staranje od strane Organa Starateljstva. Prema ovoj odredbi, Organ Starateljstva odlučuje u ime interesa deteta samo na zahtev jednog ili oba roditelja, na zahtev trećeg lica u slučajevima kada je briga o detetu pod njegovim nadzorom ili odlukom suda. Porodični zakon u članu 6. predviđa da Organ Starateljstva štiti prava dece bez roditeljskog staranja (starateljstvo, porodično stanovanje, stambeni smeštaj i usvojenje).

Tokom ove obuke korišćene su kombinovane metode objašnjavanja, uključujući teorijska i praktična objašnjenja, praćena primerima kako meritorno doneti odluku za konkretne slučajeve. Korisnici obuke su bile sudije Apelacionog Suda, sudije i tužioci Osnovnog nivoa iz svih regija Kosova, profesionlani saradnici kao i službenici za zaštitu žrtava.

Obuka: Studija slučaja i veštine zagovaranja

Dana 7. i 9. oktobra 2020, u saradnji sa Ambasdom Ujedinjenog Kraljevstva, u okviru projekta “Jačanje pravosudnog sistema na Kosovu, koji sprovodi Axiom International Ltd, održana je obuka na temu “Studija slučaja i veštine zagovaranja na suđenju”.

Svrha obuke bila je unapređivanje znanja sudija i tužilaca kroz diskusije, prezentaciju najboljih praksi, kao i kroz razradu slučajeva iz prakse putem demonstriranja uvodnog govora, direktnih pitanja, i završnog govora državnog tužioca.

Obuka je izvedena u kombinovanoj formi, kojom prilikom određeni broj učesnika su bili fizički prisutni u sali, dok je deo njih putem ZOOM platforme.

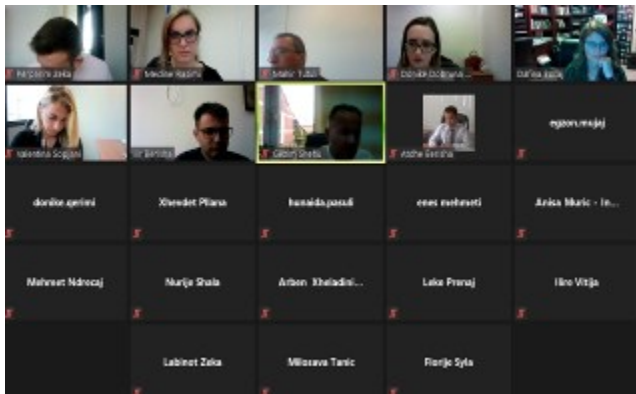
Tokom obuke razmatrano je pitanje primene veština zastupanja u odnosu na nastup državnog tužioca u krivičnom postupku. Posebna pažnja je posvećena, analizi činjenica – dokaza od strane državnog tužioca, koja se moraju razmatrati od početka istrage do podizanja optužnice, jer će od toga zavisiti njegov uspeh na suđenju. Pored toga, od posebne važnosti bila je uvodna reč, postavljanje direktnih i indirektnih pitanja, unakrsnih i završne reči. S tim u vezi, naglašen je njihov značaj za dostojno zastupanje tužioca na sudu, i takođe uspeh samog suđenja.

Korisnici obuke bili su sudije i tužioci iz različitih regiona Kosova.

Obuka: Pravo na imovinu – Jurisprudencija Evropskog suda za ljudska prava

Dana 13. oktobra 2020, Akademija Pravde organizovala je obuku na temu: “Pravo na imovinu u Jurisprudenciji Evropskog suda za ljudska prava” u okviru PKO. Obuka je održana virtuelno putem Zoom platforme.

Svrha obuke bila je unapređenje znanja učesnika o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP) o dotičnom članu, razmatrajući glavne koncepte proistekle iz ove prakse.

Tokom obuke razmatrane su sledeće teme: Pravo na imovinu – Struktura čl. 1 – Protokol 1 EVLJP; “Autonomno” tumačenje; Sudski koraci i prihvatljivost zahteva; Imovina i mešanje u mirno uživanje imovine; Legitimna očekivanja, proporcionalnost: postizanje pravne ravnoteže; Eksproprijacija, nadoknada i povraćaj (restitucija) imovine.

Pored toga naglašeno je da je pravo svojine zagarantovano čl. 1 protokola 1 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. U suštini, ovaj član garantuje licima pravo na mirno uživanje svoje imovine. Stoga, iz sadržaja teksta, i posebno iz sudske prakse, ovaj član ne garantuje pravo na sticanje imovine, pravo na kupovinu ili primanje imovine, već samo štiti ono što je već stečeno.

U nastavku je naglašeno da pored zakonitosti, jedno od glavnih pitanja je načelo proporcionalnosti, prema kojem u većini slučajeva, države tvrde pred Sudom da mešanja koje su preduzele u odnosu na ovo pravo, bile intervencije od opšteg interesa, favorizujući na taj način interes većine nad interesom pojedinca. Kroz svoju praksu, sud je neprekidno pozivao na razuman odnos između preduzetih mera i ciljeva kojima se teži. Stoga, svaka mera koju država preduzme, a koja ograničava mirno uživanje imovine, u demokratskom društvu mora biti usmerena ka postizanju legitimnog cilja.

Takođe je istaknuto da je Sud nekoliko puta izjavio da uzimanje imovine bez plaćanja razumnog iznosa koji je približan vrednosti imovine, obično predstavlja nesrazmerno mešanje, i potpuni nedostatak naknade opravdava član 1 Protokola 1, samo u izvanrednim okolnostima. Dalje je istaknuto da država treba da vodi računa da bilo koji oblik nadoknade koji država odredi bude efikasan – kako bi mogao da se ostvari. Sud ne uzima u obzir obrazloženje da država možda nema dovoljno sredstava za ostvarivanje nadoknade.

Tokom obuke korišćene su kombinovane metode objašnjenja, uključujući teorijska i praktična objašnjenja, praćena primerima o meritornom donošenju odluka u konkretnim slučajevima.

Korisnici obuke bili su sudije Apelacionog suda, Osnovnog suda i stručni saradnici.

Obuka: Prekršajni postupak prema zahtevima inspektorata

Dana 15 oktobra 2020, Akademija Pravde, u okviru obuka na PKO, sprovela je obuku za sudije i tužioce na temu „ Prekršajni postupak prema zahtevima inspektorata “.

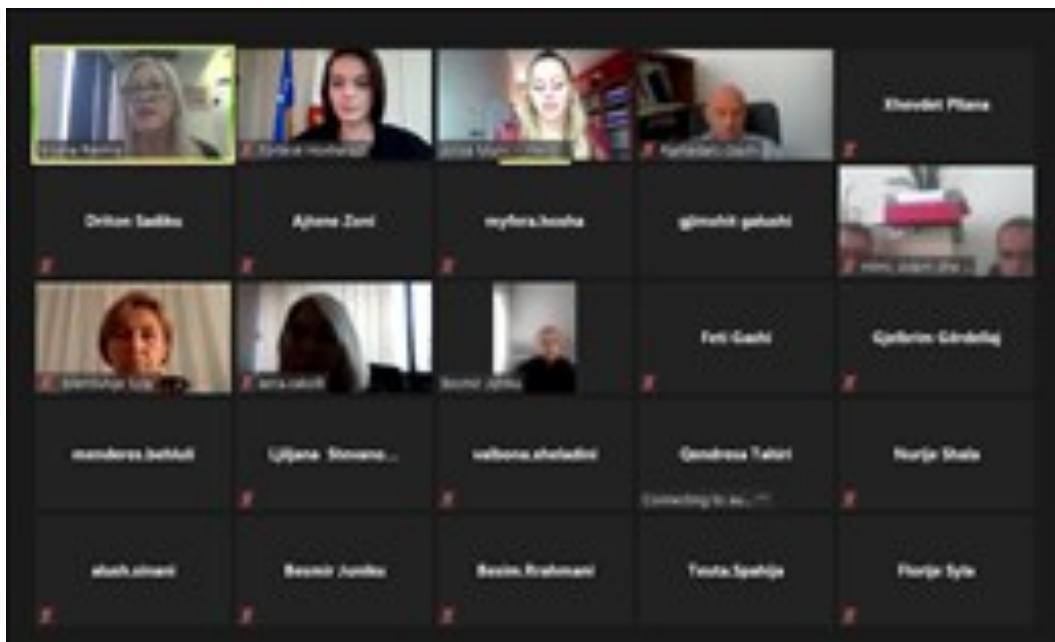
Svrha ove obuke bila je unapređenje profesionalnog znanja sudija u pravilnoj primeni savremenih metoda ocenjivanja zahteva institucija, sa posebnim naglaskom na inspektorate.

Tokom ove On-line obuke na platformi Zoom razgovarano je o uslovima u vezi sa obrascima zahteva za pokretanje prekršajnog postupka u slučajevima kada su Inspektorati podneli zahtev, kao i o odlukama koje sud može doneti u prekršajnom postupku. Primarna pažnja posvećena je izgradnji veština u proceni sadržaja

i oblika zahteva koje je često potrebno vratiti u praksi, kako ne bi predstavljale poteškoće u preispitivanju člana 56. Zakona o prekršajima. Zatim je razgovarano o doslednoj primeni zakonskih odredbi koje bi trebalo primeniti na slučajeve i o osnivanju predmeta prekršaja od strane suda.

Primenjena metodologija je kombinovana, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, kao i grupnim radom učesnika.

Korisnici ovih obuka bile su sudije iz svih regiona Kosova.

Obuka: Redovni i vanredni pravni lekovi prema zakonu o parničkom postupku

Dana 20. oktobra 2020, Akademija Pravde organizovala je obuku na temu: “Redovni i vanredni pravni lekovi prema zakonu o parničkom postupku” u okviru PKO. Zbog nemogućnosti realizovanja klasičnog treninga, ova obuka je održana online putem Zoom platforme.

Svrha obuke bila je unapređivanje znanja učesnika u vezi sa postupkom za podnošenje redovnih i vanrednih pravnih lekova od strane ovlašćenih strana, kao i uspostavljanje sudova viših instanci o tim pravnim lekovima.

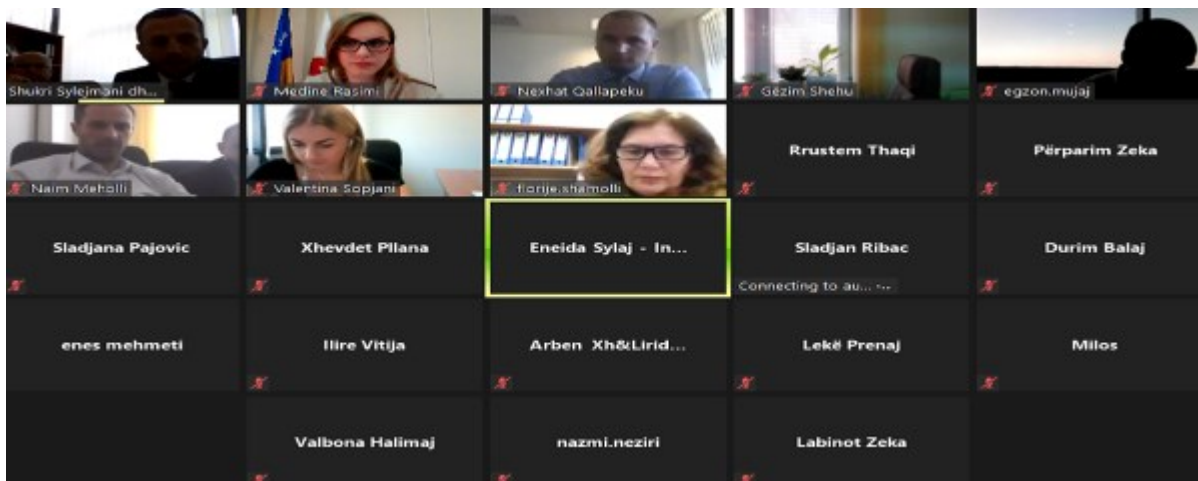
U prvom delu obuke obrađene su sledeće teme: Postupak odlučivanja po žalbi; Postupak odlučivanja prema reviziji; Postupak odlučivanja prema predlogu za ponavljanje postupka; Odnos između revizije i predloga za ponavljanje postupka, i zahtev za zaštitu zakonitosti.

Tokom obuke je naglašeno da je samo postojanje sudova u različitim instancama garancija za stranku da eventualne greške, sa ili bez namere

nižih sudova, mogu da se izbegnu i isprave od strane sudova viših instanci. Nezadovoljna stranka koja smatra da odluka nižeg suda nije pravedna i zakonita, ima priliku da aktivira sistem kontrole odluka, koristeći prvo redovna pravna sredstva, a zatim i vanredna sredstva, zahtevajući uspostavljanje pravde.

U nastavku je naglašeno da je pravo pobijanja odluka osnovno pravo koje je zagarantovano Ustavom Republike Kosova i Zakonom o parničkom postupku. Pravo na žalbu na sudsku odluku takođe je standard međunarodnog prava o ljudskim pravima, a ne samo pravo koje proizilazi iz domaćeg zakonodavstva države.

Tokom obuke korišćene su kombinovane metode objašnjenja, uključujući teorijska i praktična objašnjenja, praćena primerima o meritornom odlučivanju u konkretnim slučajevima. Korisnici obuke bili su sudije Apelacionog suda, sudije Osnovnog suda i stručni saradnici.

Obuka: Profesionalna etika za tužioce - gr. III

21. oktobra 2020. godine, Akademija Pravde u okviru Programa za Kontinuirane Obuke sprovela je obuku na temu “Profesionalna etika”.

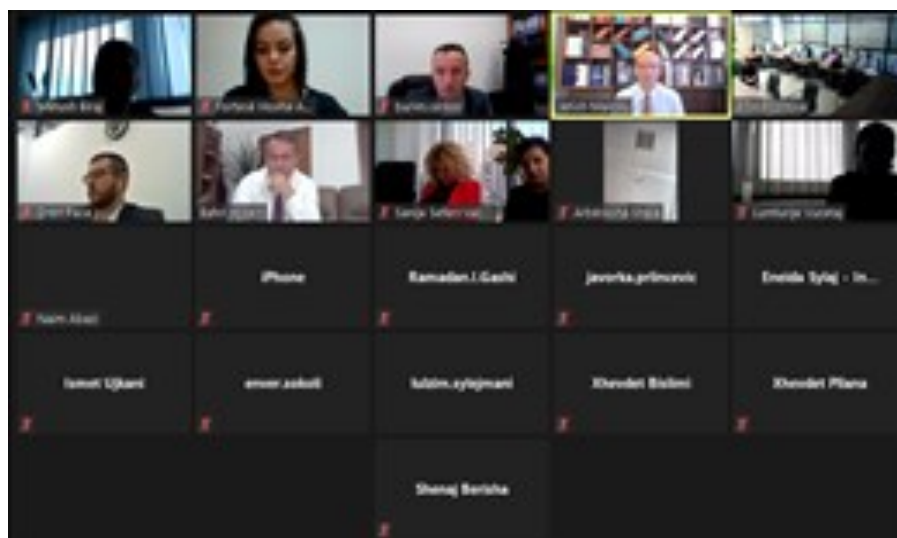
Svrha ove obuke je bila da poveća znanje učesnika da kroz diskusije i prezentaciju najboljih praksi, kao i kroz razradu slučajeva iz prakse, podigne vrednosti poštovanja etičkih normi i bontona.

Tokom ovog On-line treninga na platformi Zoom razgovaralo se o etici i drugim normama bontona, značaju profesionalnosti, integriteta i moralnog dostojanstva, principu nezavisnosti i nepristrasnosti, kao i o faktorima koji utiču na kršenje ovih normi. Kao što je naglašeno tokom obuke, ove norme utiču na podizanje najviših standarda etičkog ponašanja i utiču na jačanje poverenja javnosti u sistem u celini. Dalje je rečeno da tužioci treba da deluju nezavisno i

nepriistrasno, izbegavaju svaki sukob interesa i uvek izbegavaju ex-parte komunikaciju sa strankama. Moraju da postupaju na način koji doprinosi i gradi poverenje javnosti u tužilački sistem. Moraju da stalno zahtevaju striktno poštovanje reda i odgovarajuće ponašanje u vršenju svoje funkcije i održavaju i nastoje da kontinuirano poboljšavaju najviše standarde profesionalne i pravne stručnosti.

Tokom obuke pažnja je posvećena disciplinskom postupku protiv tužilaca koji uključuje zakonske izmene sa posebnim naglaskom na postupke tužioca koji su umešani u disciplinske prekršaje, disciplinske mere, žalbe i njihov sadržaj kao i postupke nadležnog organa.

Korisnici ove obuke bili su glavni tužioci osnovnih tužilaštava, tužioci iz regiona Kosova.

Obuka: Sticanje prava svojine održajem / Komentarisanje sudskih slučajeva-odluka

21. oktobra 2020. godine, Akademija Pravde u saradnji sa EU projektom – “Podrška za Građanski zakonik faza 2”, u okviru tekuće obuke organizuje obuku na temu: “Sticanje prava svojine održajem / Komentarisanje sudskih slučajeva-odluka”. Ova obuka je održana putem elektronske platforme Zoom live / uživo od 10: 00-15: 30.

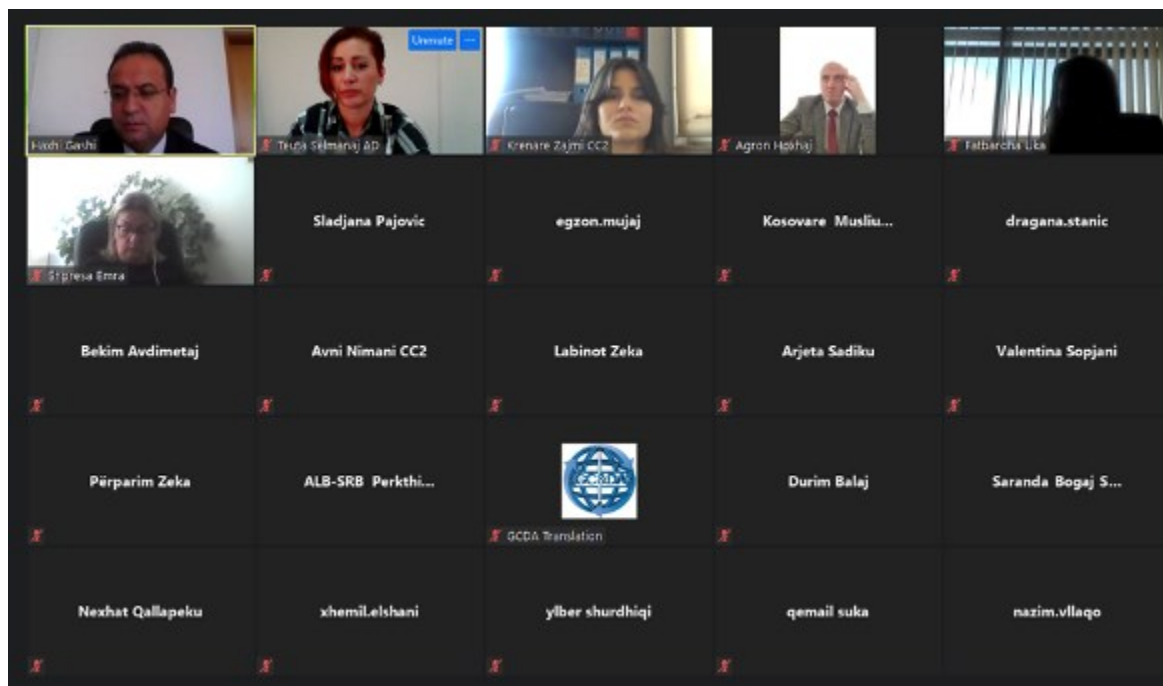
Svrha ove obuke bila je unapređenje znanja učesnika u vezi sa inovacijama i promenama koje će novi Građanski zakonik uneti u zakonske odredbe na snazi sa fokusom na način prvobitnog sticanja prava svojine održajem, fokusirajući se na sudsku praksu.

Povodom ove obuke razrađen je koncept vlasništva prema važećem zakonu i načini sticanja prava vlasništva održajem kroz primere i

slučajeve iz sudske prakse, a zatim i novine u regulisanju pravnih naslova za sticanje vlasništva i sticanje prava svojine održajem Takođe se govori o tumačenju primene zakonskih odredbi vezanih za sticanje i gubitak vlasništva i objedinjavanje sudskih odluka u rešavanju ovih slučajeva.

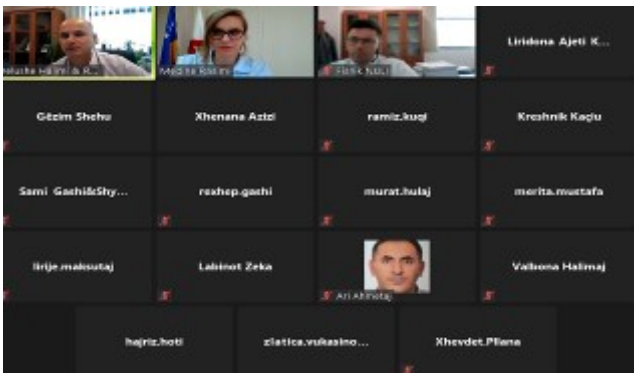
Tokom ove obuke korišćene su kombinovane metode: kratko teorijsko objašnjenje, interaktivne diskusije, prezentacija perspektiva učesnika, PoverPoint prezentacija, pitanja-odgovori i analiza slučajeva iz prakse.

Korisnici ove obuke bili su: sudije iz Apelacionog suda, sudije iz Osnovnog suda iz svih regiona Kosova i administrativno osoblje iz sudstva i tužilaštva.

Obuka: Upravni postupak i upravni sporovi u oblasti penzijskog osiguranja, sporova iz civilne službe, poreza i carine i katastarske agencije

Dana 22. oktobra 2020, u saradnji sa GIZ-om – Projekat za Pravnu i administrativnu reformu LARP, održana je obuka na temu: “Upravni postupak i upravni sporovi u oblasti penzijskog osiguranja, sporova iz civilne službe, poreza i carine i katastarske agencije”. Obuka je održana virtuelno putem Zoom platforme.

Svrha obuke bila je povećanje profesionalnih kapaciteta sudija za pravilno sprovođenje zakona o upravnom postupku u poreskim i carinskim sporovima, civilne službe, penzijskih osiguranja i katastra.

U prvom delu obuke obrađivane su sledeće teme: Upravni postupak u poreskim i carinskim sporovima; Upravni postupak u oblasti penzijskih osiguranja, civilne službe i katastarske agencije; Postupak u upravnom sporu u oblasti poreskih i carinskih sporova; Postupak u upravnom sporu u oblasti penzijskih osiguranja, civilne službe i katastarske agencije.

Tokom obuke naglašeno je da upravni postupak

počinje na zahtev stranke ili po službenoj dužnosti od strane javnog organa u stvarima u kojima je, prema zakonu ili prirodi slučaja, potreban zahtev stranke, pri čemu javni organ može postupati samo na osnovu takvog zahteva. Pokretanje upravnog postupka po službenoj dužnosti je u diskreciji javnog organa, osim u slučajevima kada zakon izričito predviđa obavezu pokretanja postupka, javni organ je upoznat sa činjenicama koje zahtevaju pokretanje postupka radi zaštite javnog interesa.

Pored toga istaknuto je da su porezne procene ili zvanična utvrđenja PAK-a, isključivo usmerene zakonskim odredbama predviđene čl. 77 Zakona o Poreskoj administraciji, prema kojima lice koje se ne slaže sa poreskom procenom, zvaničnim utvrđivanjem ili drugim poreskim dokumentima koje je izdala PAK, ili zahtevi o nepoštovanju prava i obaveza zbog nedelovanja PAK-a, može podneti žalbu Žalbenom Odeljenju.

Metodologija obuke bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici obuke bili su sudije Apelacionog suda, sudije Osnovnog suda iz svih regiona Kosova, stručni saradnici i službenici za zaštitu žrtava.

Specijalizovani program obuke – Organizovani kriminal i korupcija – Sesija III

.Dana 27-28. oktobra 2020, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke, organizovala je obuku putem Zoom platforme na temu “Specijalizovani program obuke – organizovani kriminal i korupcija – Sesija III”.

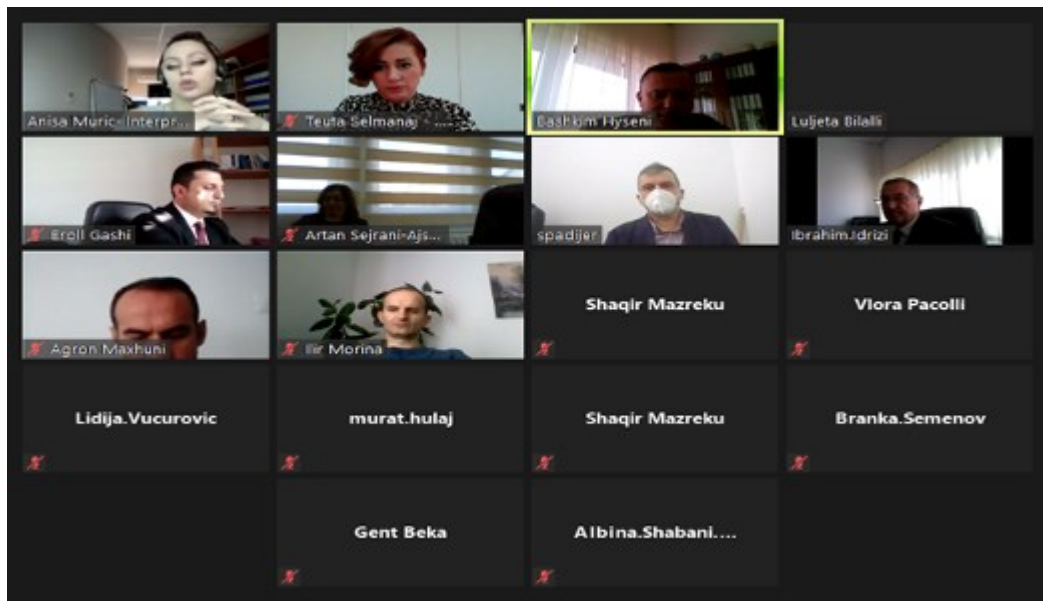
Svrha obuke bila je unapređenje profesionalnog znanja sudija, tužilaca i drugih korisnika u vezi sa prirodom i oblicima korupcije, kao i krivičnim delima povezanim sa korupcijom.

Tokom obuke predstavljene su sledeće teme: Sekvestracija imovine stečene krivičnim delom organizovanog kriminala i korupcije, konfiskacija imovine stečene krivičnim delom organizovanog kriminala i korupcije u redovnom

postupku i prema Zakonu o proširenim ovlašćenjima o konfiskaciji imovine, krivične sankcije protiv počinioca krivičnog dela organizovanog kriminala i korupcije.

Tokom obuke korišćene su kombinovane metode: kratka teorijska objašnjenja, interaktivne diskusije, prezentacija perspektiva učesnika, Power Point prezentacije, pitanja – odgovori i analiza slučajeva iz prakse.

Korisnici obuke bili su: sudije iz Posebnog odeljenja, sudije i tužioci osnovnih sudova i tužilaštava iz svih regiona Kosova i administrativno osoblje sudova i tužilaštva.

Obuka: “Režim bračne stečevine prema Građanskom Zakoniku/Komentarisanje sudskih slučajeva”

Dana 28 oktobra 2020, Akademija Pravde uz podršku Projekta za Građanski Zakonik Evropske Unije organizuje obuku na temu: „Režim bračne stečevine prema Građanskom zakoniku / Komentarisanje sudskih slučajeva“. Ova obuka je održana virtuelno - putem platforme zoom.

Svrha ove obuke bila je unapređenje znanja sudija u vezi sa inovacijama koje će doneti Građanski Zakonik Republike Kosovo za imovinski režim.

U prvom delu obuke fokus je bio na: Inovacijama Građanskog Zakonika, izazovima u primeni novih odredbi GZ, konceptu režima bračne stečevine, odvojenoj imovini i zajedničkoj imovini prema važećem zakonu, raspravi o sudskim odlukama i Izazovi u primeni zakona koji se odnose na zajedničku imovinu supružnika. Dok su u drugom delu tretirani: Inovacije u Građanskom Zakoniku u vezi sa režimom bračne stečevine, Zajednička imovina i posebna imovina i Predbračni i bračni ugovori.

Od početka su predstavljeni najnoviji događaji u Nacrtu Građanskog Zakonika Republike Kosovo, koji će napraviti važan razvoj u imovinskim pravima. Dalje tokom obuke istaknute su inovacije donete od strane Građanskog Zakonika u vezi sa režimom bračne stečevine, kao što su: Zajednička imovina, posebna imovina i predbračni/bračni ugovor, član 1170-1173. Postavljeno je mišljenje da pravila o registraciji ostaju ista u Građanskom Zakoniku. Koncept zajedničkog života je bolje razjašnjen u Građanskom Zakoniku, takođe pravila podele

ostaju ista u pogledu postupka i nadležnog organa.

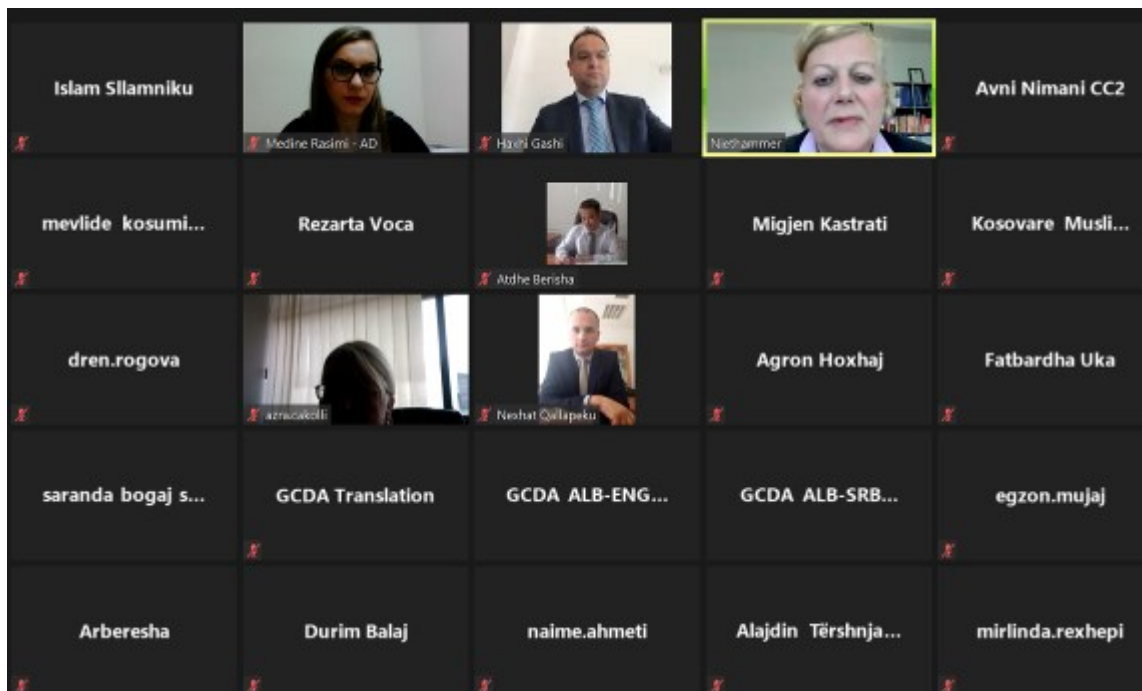
Trenutno je na Kosovu na snazi Zakon o Porodici Kosova (ZPK) i ovo je poseban zakon koji reguliše imovinske odnose supružnika u braku od početka do kraja ili prekida braka. Sa promenama ZPK u 2018, udeli imovine i doprinosa su jednaki, ukoliko nije drugačije ugovoreno. Čak su i u Građanskom Zakoniku doprinosi jednaki, osim ako ne postoji predbračni ili bračni sporazum.

Nakon diskusija, istaknuto je da sve dok zakoni na snazi stvaraju mogućnost da se podela zajedničke imovine između supružnika vrši nejednako, Građanski Zakonik je tu mogućnost eliminisao. Prema Zakoniku, u slučaju razvoda, zajednička imovina supružnika podeljena je na jednake delove (1/2). Izuzeci od toga su samo u predbračnim ili bračnim ugovorima, gde se može predvideti druga podela imovine. Pravni kriterijum za jednaku raspodelu u Kodeksu je dat iz razloga zaštite ženskih prava na Kosovu, koja su u određenim slučajevima diskriminisana u ovom pogledu.

Rezimirajući zaključeno je da je Građanski Zakonik predvideo i druga pravila imovinskog režima supružnika. ZPK nastavlja da se primenjuje do stupanja na snagu Građanskog Zakonika, ali sudovi moraju biti spremni za novi razvoj sprovođenja zakona, prilagođavajući se novim promenama u Građanskom Zakoniku.

Tokom ove obuke korišćene su metode delimičnog teorijskog objašnjenja, detaljna tumačenja zakona, zasnovana na slučajevima iz sudske prakse i praćene interaktivnim diskusijama, analizom nekih slučajeva iz sudske prakse i zakonskim odredbama sadržanim u Nacrtu Građanskog Zakonika Kosova.

Korisnici ove obuke bile su sudije sa građanskog polja sa svih nivoa Republike Kosovo.

Aktivnosti za sudsko i tužilačko administrativno osoblje

Obuka: Pravno pisanje i obrazloženje

Dana 14. oktobra 2020, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke za administrativno osoblje sudova i tužilaštava, održala je obuku na temu “Pravno pisanje i obrazloženje”

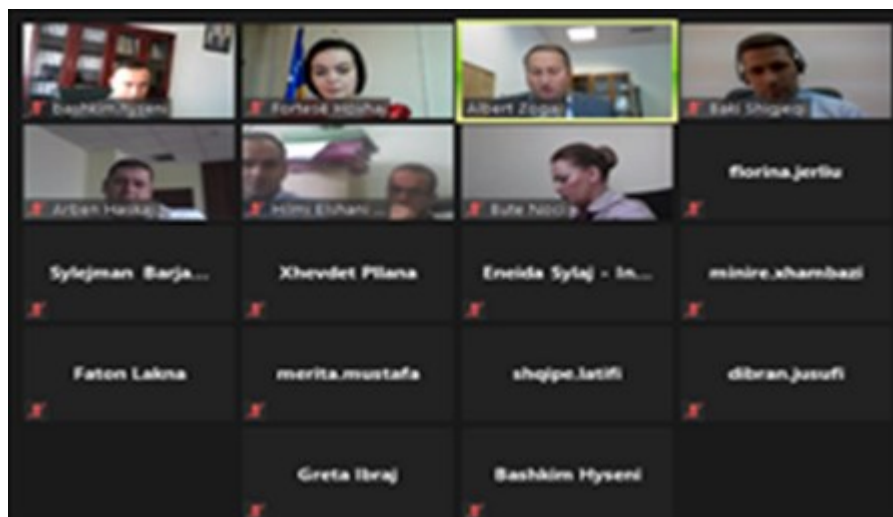
Svrha obuke bila je razvijanje analitičkih i vještina za efikasno pravno pisanje, prilikom sastavljanja sudskih akata i odluka, pravilnom primenom načela najboljeg pravnog pisanja, pravnih metoda pisanja i obrazloženja i zakonskih zahteva za sadržaj obrazloženja sudskih odluka.

Tokom obuke razgovarano je o procesu i načela dobrog pisanja pravnih akata, i o pravnom pisanju i obrazloženju putem IRAC metode. Posebna pažnja posvećena je značaju i potrebi analitičkog procesa, fokusirajući se na smernice za pisanje i obrazloženje presuda, kao i na pravne tehnike istraživanja.

Prilikom ove obuke, bilo je pitanja i komentara učesnika, kao i preporuka za budućnost sa naglaskom na IRAC metodu, koja omogućava rešavanje problema na logično dosledan i potpun način. Dakle, razmatranjem konkretnih sudskih slučajeva ili problema, objašnjavanjem pravnih normi i njihovom primenom na konkretne činjenice slučaja, kako bi se došlo do zaključka odgovorom na prethodno postavljeno pitanje.

Metodologija obuke zasnivala se na interaktivnim diskusijama, razrađujući različite slučajeve iz sudske prakse.

Korisnici obuke bili su stručni saradnici iz sudova svih regiona, i pravni službenici sudova i kancelarije glavnog državnog tužioca.

Obuka: Upravljanje radom u upravi sudskog i tužilačkog sistema

30 septembar 2020.godine, Akademija Pravde u sklopu Programa za Kontinuirane Obuke je održala obuku na temu “Upravljanje radom u upravi pravosudnog i tužilačkog sistema”. Ova obuka je održana na virtuelan način putem elektronske platforme Zoom od 10:00-15:30h.

Cilj ove obuke je unapređenje znanja u sprovođenju adekvatnih standarda upravljanja i rukovođenja putem izrađivanja planova, donošenja razumnih odluka i stvaranjem sredine pogodne za kreativan i uspešan rad.

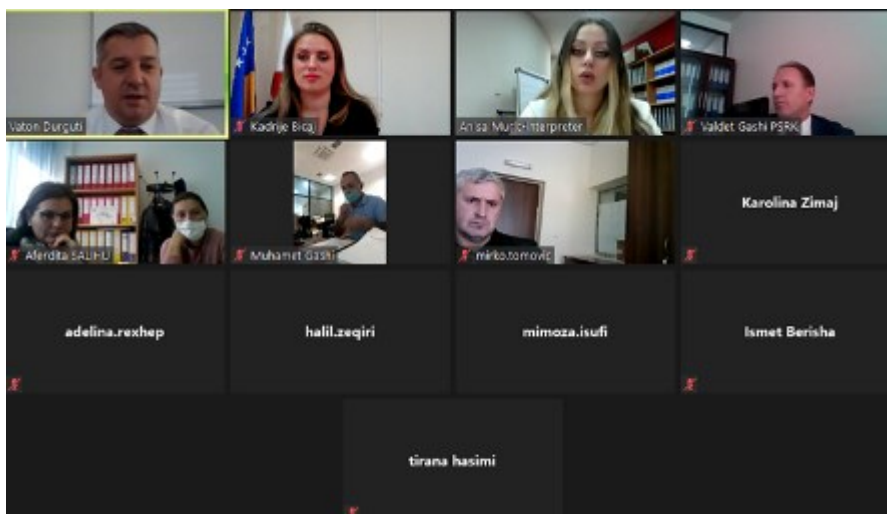
Na ovoj obuci je obrađeno upravljanje poslovima i rukovođenje u periodu globalne grize kao i nivoi hijerarhije i aktivno upravljanje u kriznim periodima.

Posebna pažnja posvećena je Planu upravljanja krizom pandemije, strukturi i efektu njegovog delovanja u praksi, rizicima bez presedana kao što je pandemija Covid-19 kako upravljati, ublažiti, eliminisati ili predvideti.

Takođe je u toku obuke diskutovano o principima upravljanja, ulozi i važnosti upravljanja, veštinama i menadžerijalnim nadležnostima, razlikama između menadžera i rukovodioca i kako vršiti funkciju menadžera na osnovu standarda koji garantuju uspeh.

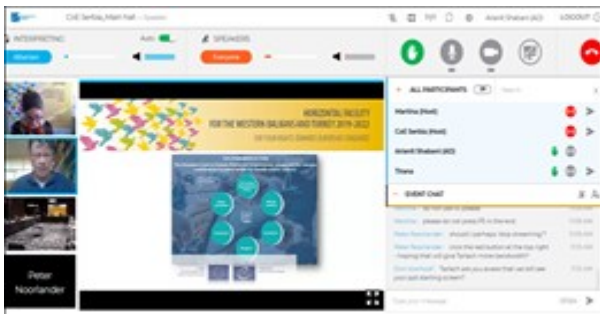
Primenjena metodologija je kombinovana sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, gde su treneri podelili svoja iskustva prenoseći svoje stručno znanje za što efikasniji rad.

Përfitues të këtij trajnimi ishin: Administratorët dhe ndihmës administratorët e gjykatave dhe korisnici ove obuk su bili: Administratori i pomoćnici administratora sudova i Administratori tužilaštava u svim regijama Republike Kosova.

Sloboda izražavanja i sloboda medija na Kosovu (JUFREX2) - Obuka za Trenere u oblasti slobode izražavanja

Akademija Pravde Kosova je 09 oktobra 2020.godine organizovala Obuku za Trenere u saradnji sa Projeketom “Sloboda izražavanja i Sloboda medija na Kosovu (JUFREX 2)”, deo zajedničkog projekta Evropske Unije/Saveta Evrope “Horizontalni instrument za zapadni Balkan i Tursku”.

Ova obuka je održana online i posvećena je pravnim stručnjacima (sudijama, tužiocima i advokatima) sertifikovanim kao treneri u oblasti slobode izražavanja, u toku prve faze projekta JUFREX.

Cilj obuke je bio da okupi već obučene trenere da pregledaju i razgovaraju o novom Priručniku o slobodi izražavanja. Zabeleženo je da ažurirani priručnik za obuku sadrži nove module i novu sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava. Obuka je predstavljala kratki rezime sadržaja korišćenog tokom prvog treninga za trenere i gde je detaljno predstavljen novi sadržaj dotičnog Priručnika. S obzirom na to da su obučeni treneri imali potrebno znanje i iskustvo na terenu, trening je bio interaktivan iako je održan na mreži.

Na ovoj obuci su obrađene sledeće teme: Osvežavanje znanja sa prvog treninga za trenere -JUFREKS-1 - Rezime glavnih tačaka obuke i

ciljevi učenja sa prvog treninga za trenere - JUFREKS-1, Glavna tematska područja obuka za trenere - JUFREKS 1, Studija slučaja klevete, Uvođenje novih modula i njihova prezentacija - Poređenje dve verzije Priručnika kao i analiza ovih modula sa učesnicima, Sadržaj modula i interaktivna diskusija i Slučaj studija iz novog Priručnika (Bezbednost i zaštita novinara).

U nastavku su razrađeni pojmovi: Sloboda izražavanja koja je opšte pravilo (član 10 (1)), Ograničenja slobode izražavanja koja su izuzetak (član 10 (2)), Test u tri koraka i Margina procene. U vezi sa Testom EKLJP-a u tri koraka, naglašeno je da ovim ona ocenjuje: Da li je došlo do mešanja u pravu zagarantovanom Konvencijom i da li je to intervenisanje predviđeno zakonom? Da li je ta intervencija neophodna u demokratskom društvu?

Govoreći o Doktrini „slobodne procene“, naglašeno je da ona državama omogućava određeni stepen diskrecije u određivanju da li postoji hitna društvena potreba za nametanjem ograničenja prava na slobodu izražavanja ili ne. U pogledu političkog jezika, ova margina je vrlo uska. Dok je u slučajevima koji su povezani sa javnim moralom ta margina šira.

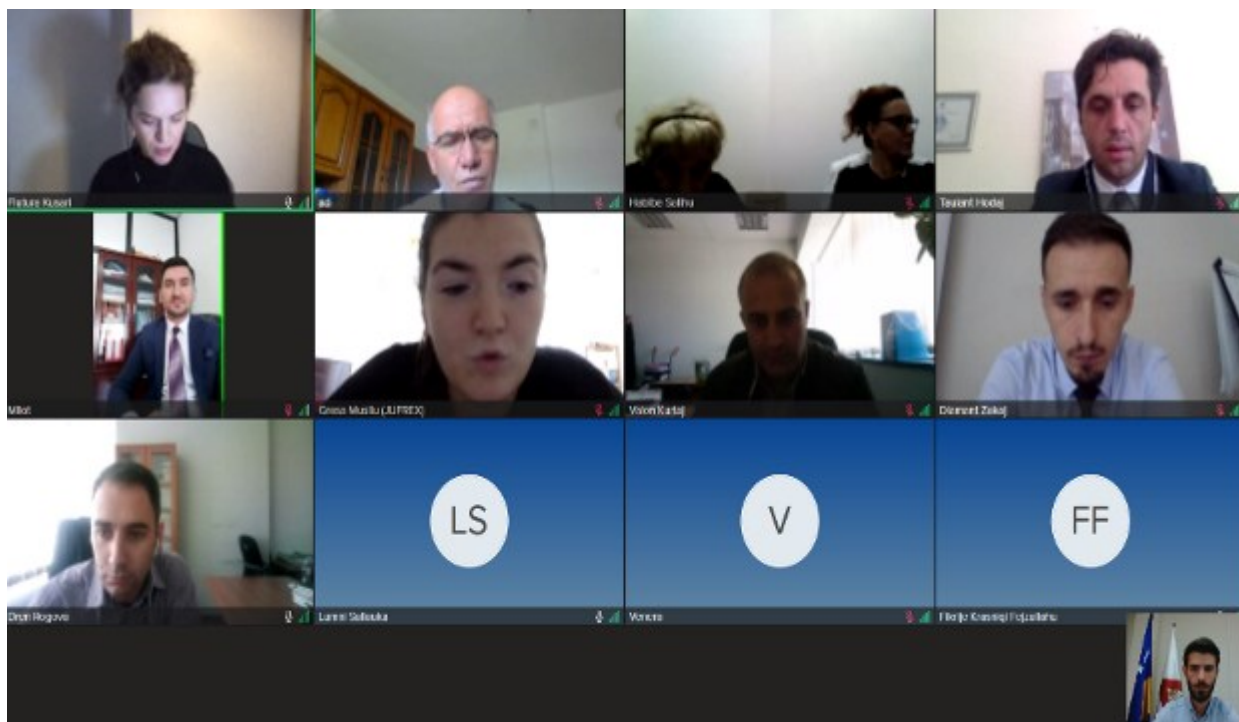
U vezi klevete su razrađeni pojmovi ugleda, privatnosti (članovi 8 i 10), razlika između činjenica i mišljenja, oštra kritika, inhibitorni efekat i zaštita od klevete (istina, politički izrazi, satira, mišljenja, javni interes, kleveta) obraća se javnoj ustanovi i nesrazmernim sankcijama).

U nastavku su obrađene teme u vezi Interneta i slobode izražavanja - Odgovornost za sadržaj koji generišu korisnici, Pravo na zaborav i Jurisprudencija koja se trenutno razvija. Slična pažnja posvećena je temi Bezbednost novinara - rizici za novinare, krivično gonjenje pretnji novinarima, promovisanje povoljnog okruženja za novinarstvo i izbegavanje nekažnjavanja, Preporuka CM / Rec (2016) 4 o zaštiti novinarstva i bezbednosti novinara i drugih medijskih aktera.

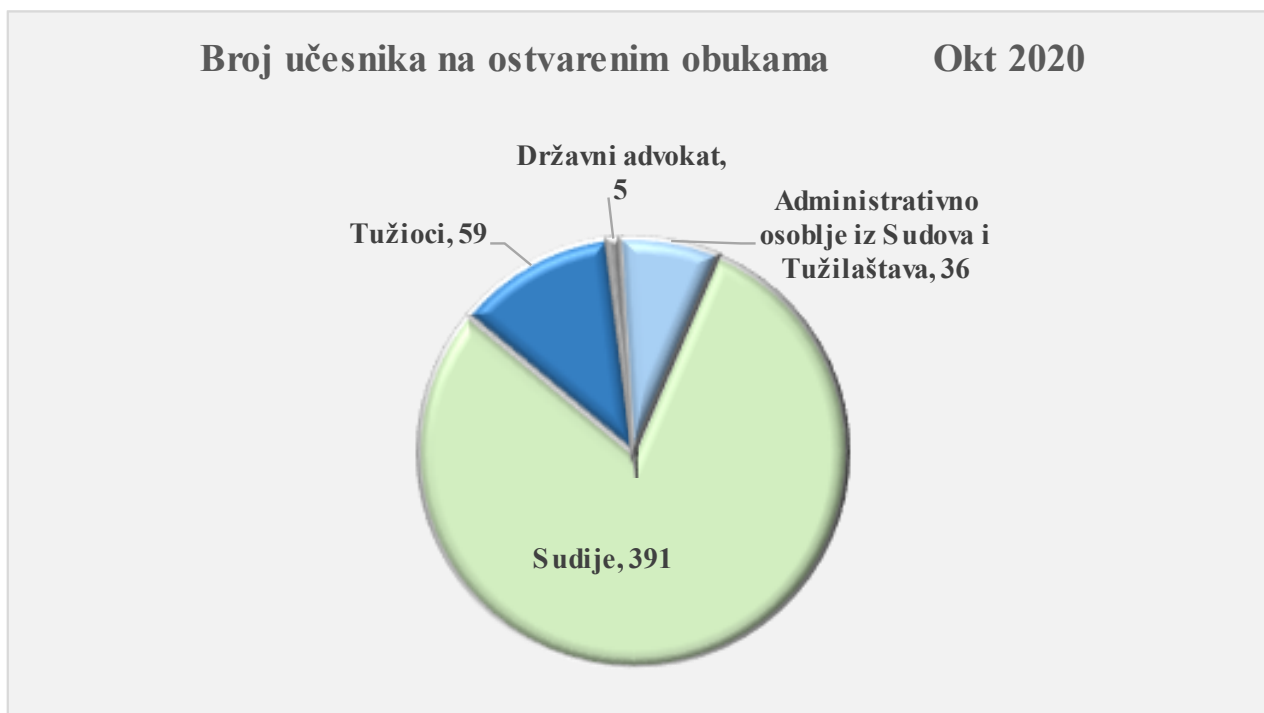
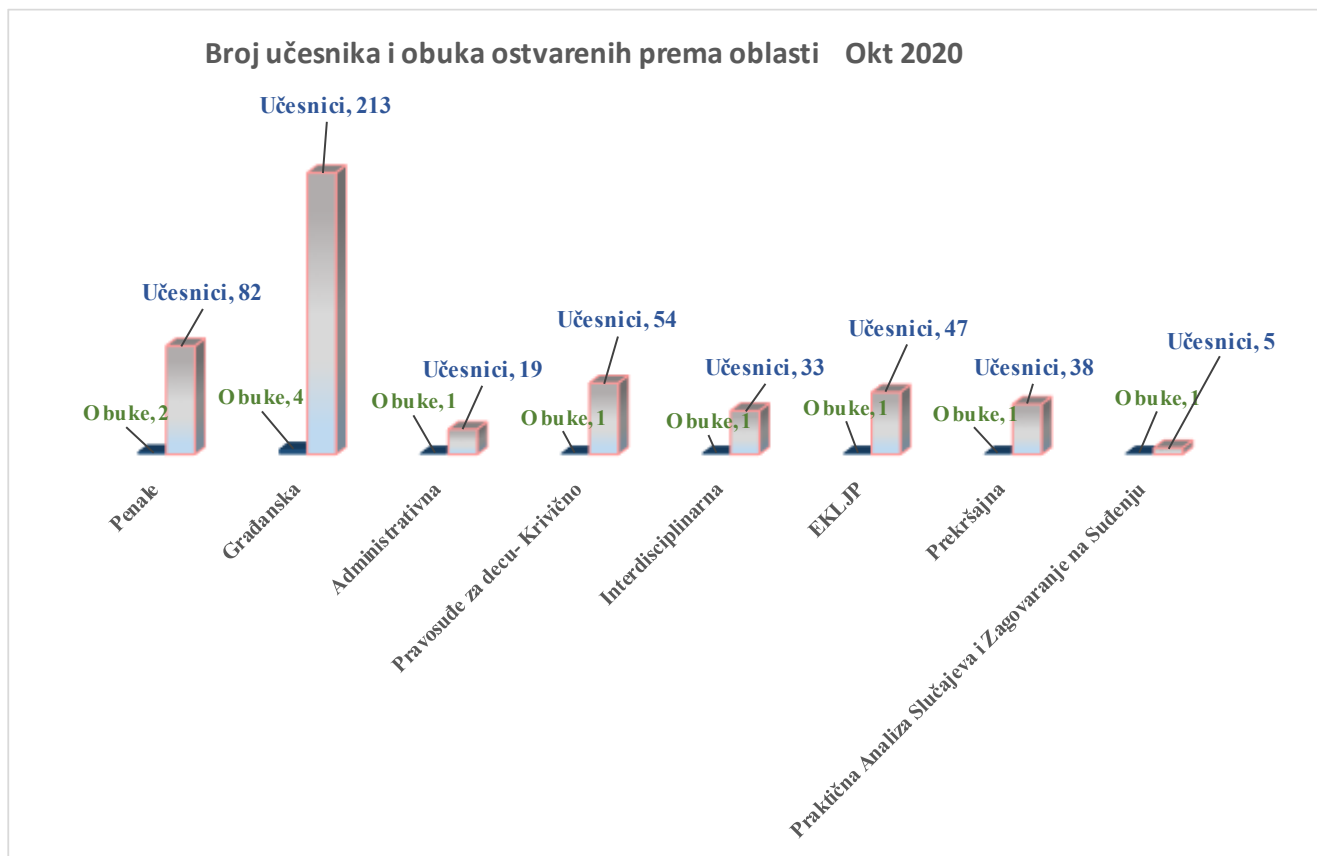
Razrađene su SLAPP tužbe - Strateške Tužbe Protiv Učešća Javnosti (Strategic Lawsuits Against Public Participation). Ove tužbe koriste

moćni političari i privrednici, koji kroz ove tužbe koje nemaju osnova i nemaju šanse za uspeh, zahtevaju od novinara, medija i aktivista odštetu od stotina, hiljada, pa čak i miliona evra na ime „ugrožavanja ugleda“.

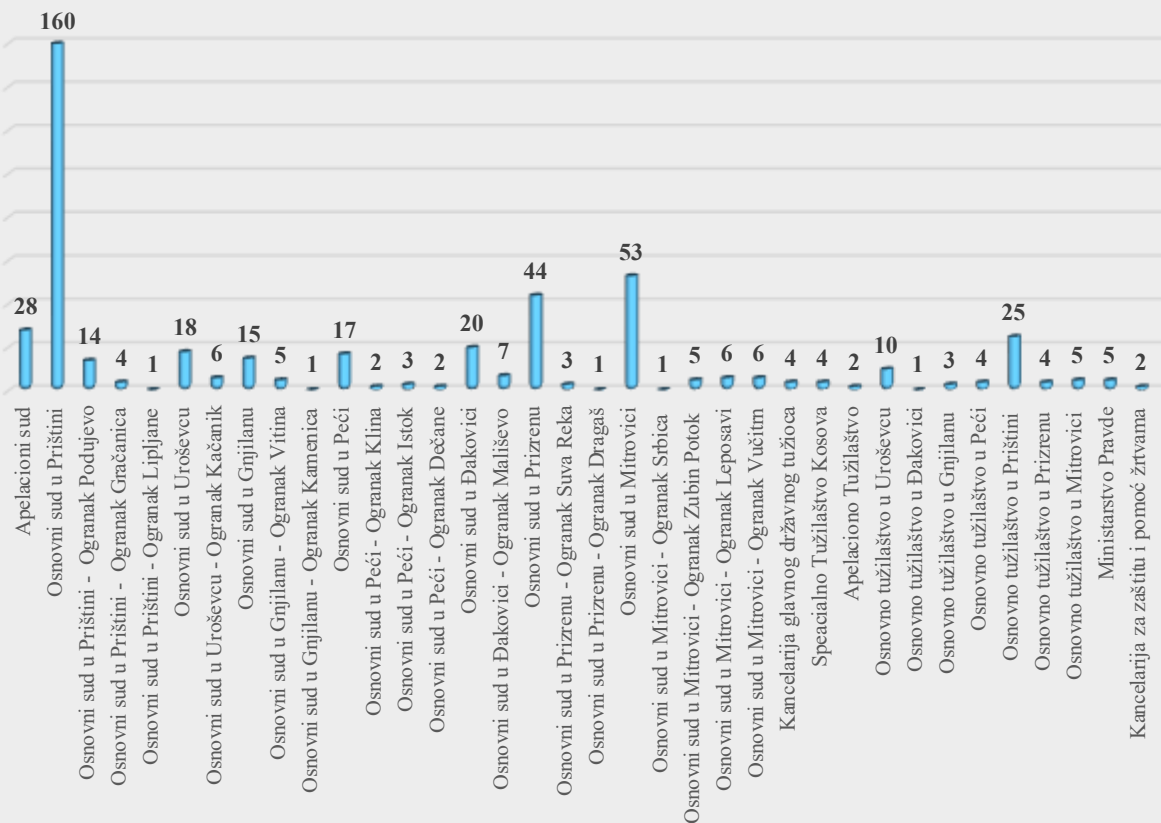
U poslednjem delu obrađen je vrlo koristan studijski slučaj gde su učestvovali svi učesnici. Ovaj slučaj i debata nakon njega završeni su objašnjenjima i zaključcima trenera ove obuke.

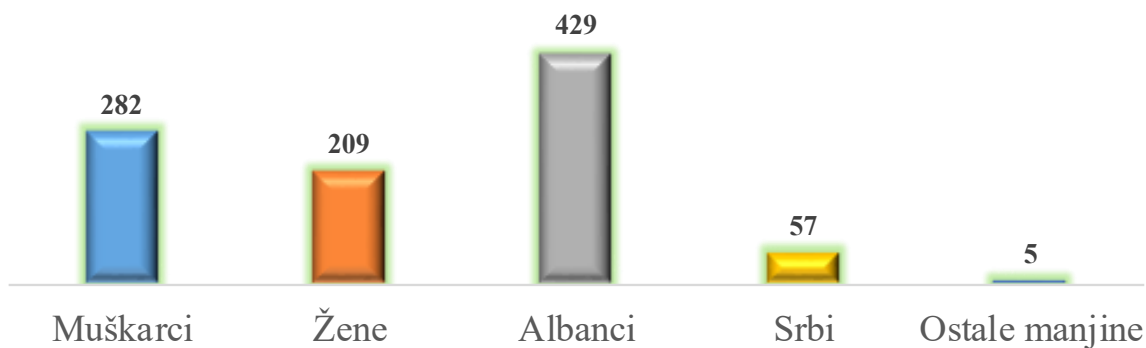
Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

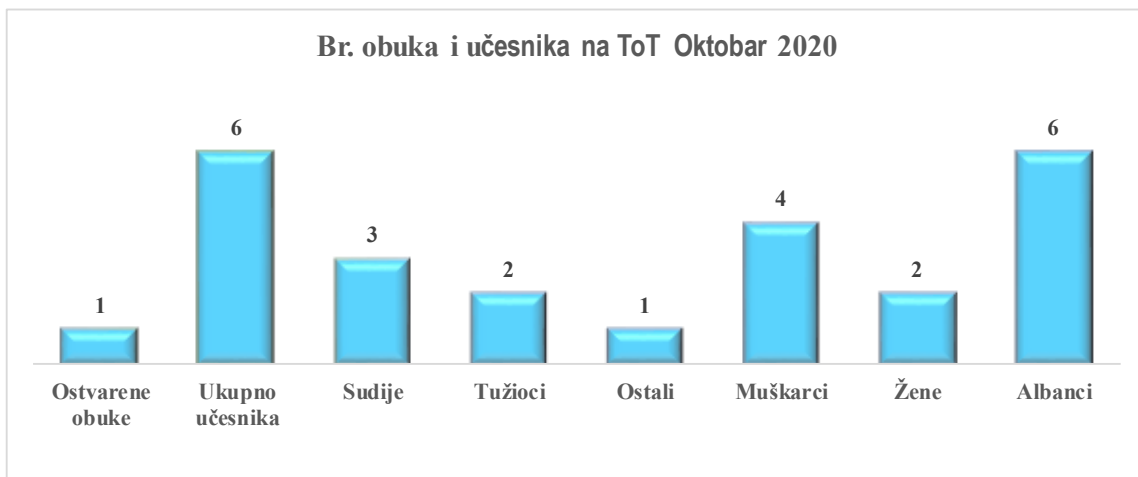
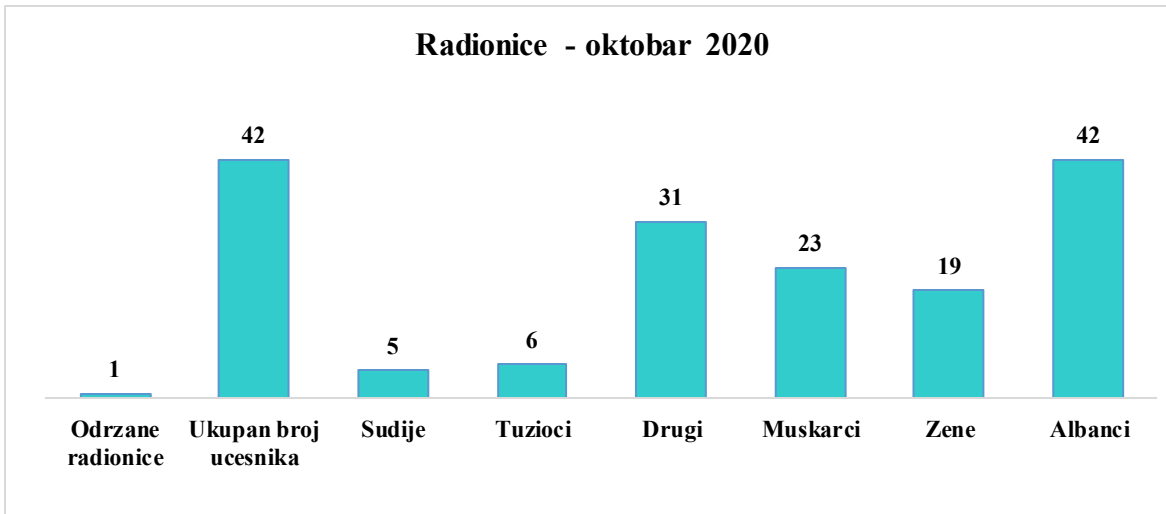

Broj učesnika na obukama na osnovu Institucija Okt 2020

Učešće prema polu i etničkoj pripadnosti Okt 2020

Kursevi učenja na daljinu-učenje-Elearning

Tokom jula, platforma za učenje na daljinu i dalje je bila otvorena za zainteresovane učesnike (sudije, tužioce, administrativno osoblje sudova i tužilaštava, kao i studente prava) na neodređeno vreme.

U okviru ove platforme postoji 18 pristupačnih kurseva na mreži, od kojih je 8 na srpskom jeziku.

Datuma 20. jula 2020. godine, prema Uredbi Sudskog saveta Kosova (br. 06/2019) o izmenama i dopunama Uredbe (br. 06/2017) objavljen je na mreži obavezni kurs „Profesionalna etika“ za sudije Republike Kosova.

Detaljno su tabele koje predstavljaju prisustvo i napredak u pohađanju kurseva po temama na ovoj platformi.

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>(Profesionalna etika) Postupak i disciplinska odgovornost</i>	212	75%	40	14%	29	10%
<i>Profesionalna etika I</i>	219	78%	46	16%	16	6%
<i>Profesionalna etika</i>	232	83%	21	7%	28	10%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>(Profesionalna etika) Disciplinski postupak i odgovornost (srpski)</i>	27	10%	17	6%	237	84%
<i>Profesionalna etika I (srpski)</i>	25	9%	81	29%	175	62%
<i>Profesionalna etika II (srpski)</i>	24	9%	50	18%	207	74%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Mere raznolikosti</i>	3	3%	11	10%	99	88%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Efektivno</i>	3	18%	12	71%	2	12%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Pravda za decu Civilni</i>	16	16%	19	17%	76	67%

Naziv kur- sa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Pravda za deca Krivični</i>	10	9%	16	14%	87	77%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Istraga i ot- krivanje korupcije</i>	11	10%	10	9%	92	81%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Korupcija porema do- maćem i međunarod- nom pravu</i>	7	6%	7	6%	99	88%
Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Upravljanje sudom</i>	13	12%	6	5%	94	83%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Vodstvo – lideršip</i>	11	10%	9	8%	93	82%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Autorska prava i prav- na zaštita (engleski)</i>	9	8%	19	17%	85	75%
<i>Autorska prava i prav- na zaštita (srpski)</i>	3	23%	5	38%	5	38%

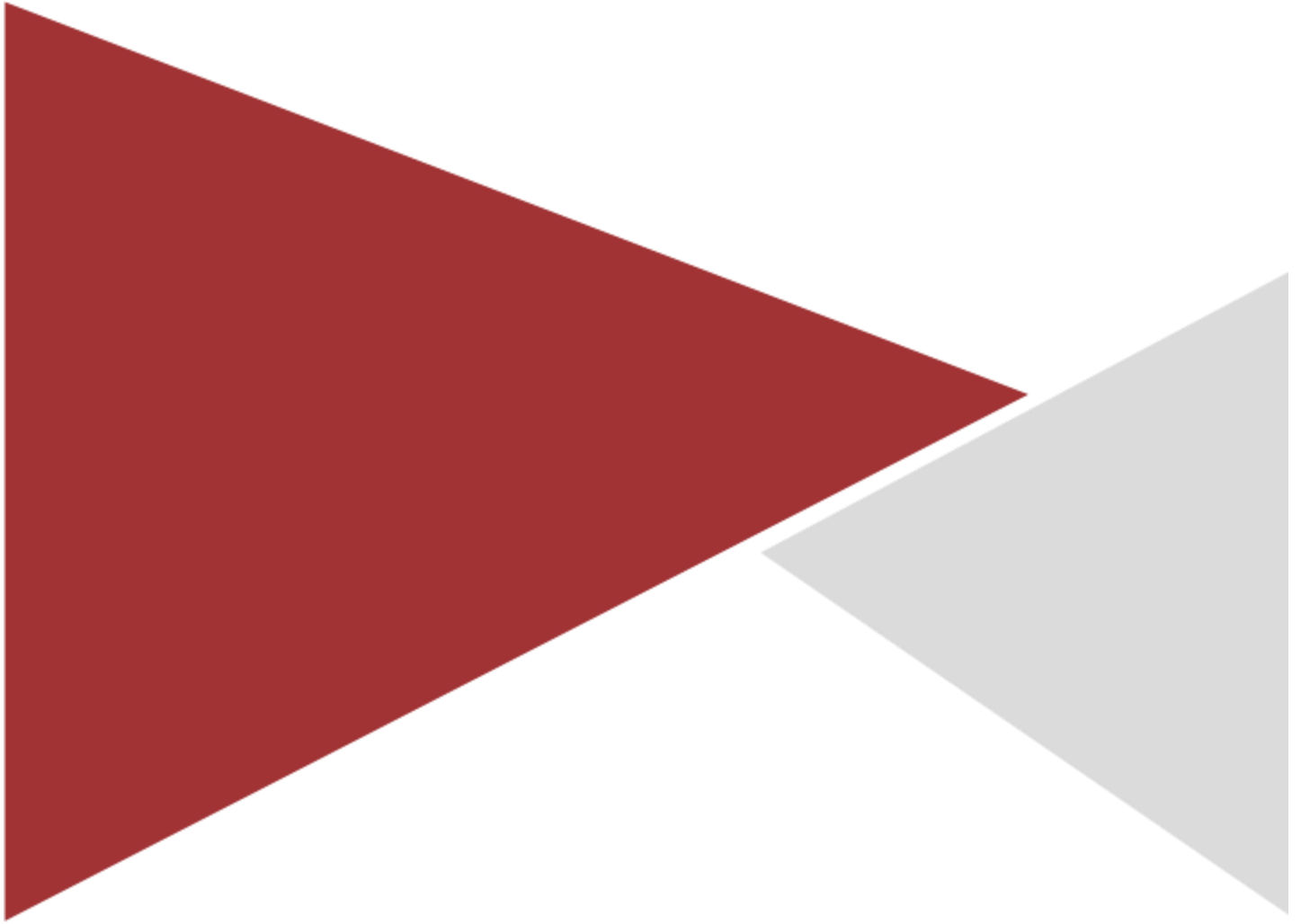
Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Faza op- tužnice i izjašnjavanja o krivici (engleski)</i>	20	18%	15	13%	78	69%
<i>Faza op- tužnice i izjašnjavanja o krivici (srpski)</i>	2	15%	4	31%	7	54%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Upravljanje stresom (engleski)</i>	38	34%	20	18%	55	49%
<i>Upravljanje stresom (srpski)</i>	6	46%	3	23%	4	31%
Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Veštine socijalne komunikacije (engleski)</i>	9	8%	8	7%	96	85%
<i>Veštine socijalne komunikacije (srpski)</i>	2	15%	4	31%	7	54%
Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Obuka o primeni poreskog zakonodavstva na Kosovu (albanski)</i>	7	6%	6	5%	100	88%
<i>Obuka o primeni poreskog zakonodavstva na Kosovu (srpski)</i>	2	15%	3	23%	8	62%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Komunikacija i odnosi s javnošću (albanski)</i>	15	13%	40	35%	58	51%
<i>Komunikacija i odnosi s javnošću (srpski)</i>	1	15%	4	31%	7	54%
Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Pravni Engleski</i>	39	35%	23	20%	51	45%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Informaciona tehnologija</i>	32	28%	14	12%	67	59%

Naziv kursa	Završetak kursa	Procenat	U toku	Procenat	Nisu uopšte započeti	Procenat
<i>Nasilje u porodici (albanski)</i>	0	0%	20	87%	3	13%
<i>Nasilje u porodici (srpski)</i>	0	0%	3	13%	20	87%

Adresa “Lagjja e Spitalit”
Rr. Muharrem Fejza p.n
Prishtinë, Republika e Kosovës

Tel: + 383 38 200 18 660
E-mail: infoad@rks-gov.net
<https://ad.rks-gov.net>